

Derfor vil jeg blot indskrænke mig til at høre, om statsministeren kunne udbygge det om høringerne en lille smule, altså med lidt flere tanker om formålet med dem, hvordan de skal foregå, og frem for alt hvordan det sikres, at variationen af forskellige holdninger kommer til udtryk i de høringer. Kan dét sikres, er det noget, som vi vil støtte.

Statsministeren (Poul Nyrup Rasmussen):

Tak for den, synes jeg, gennemgående positive tone, der er med hensyn til grundtanken om at debattere og diskutere, før vi overvejer, om det er klogt at gå videre, og før vi beslutter os for det.

Det gælder fru Birthe Rønn Hornbech og især fru Birthe Rønn Hornbechs understregning af bredden i den folkelige debat og dermed også hr. Jann Sjursen: Ja, det har været debatteret, og ikke mindst det ene regeringsparti har debatteret det flittigt og omfattende. Men alligevel mener jeg, at det er for tidligt at konkludere, for som det hedder i en af det andet regeringspartis yndlingsssange: »Er lyset for de lærde blot . . .?« Er det alene de lærde, der indtil dette øjeblik har diskuteret grundloven? Er grundlovsdebatten blevet folkelig i ordets allerbedste forstand? Er den blevet tilgængelig i ordets allerbedste forstand?

Jeg vil derfor – også til hr. Søren Søndergaard, som spørger, hvordan disse høringer så skal tilrettelægges og udbygges – lægge stor vægt på, at præsidiet under formandens ledelse får tilrettelagt høringerne, som præsidiet nu finder det rigtigst.

Så det er altså ikke noget, som jeg lægger op til at vi nødvendigvis skal beslutte. Men vi medvirker meget gerne, og jeg vil også meget gerne inspirere. Og jeg mener, at et af formålene med høringerne er at forholde sig til de tre forudsætninger, som jeg nævnte i mit indlæg før, og dernæst at give plads til forskellige synspunkter af juridisk karakter, men måske i virkeligheden først og fremmest af politisk og holdningsmæssig karakter. Det er meget, meget fundamentalt.

Og det gælder lige fra den del af paletten af synspunkter, som har været fremme i debatten, der handler om menneskerettigheder og beskyttelse af minoriteter, til en anden del af debatten, der handler om individet i forhold til staten og statens beskyttelsesforpligtelser i forhold til individet, altså »det dobbelte spor«, som jeg kalder det.

Kort sagt en meget bred debat, som jeg synes er fuldstændig fundamental. For hvis debatten om grundloven alene bliver en debat mellem – med al respekt – mennesker med juridisk ekspertise, så fjerner vi os fra grundlovens stærkeste fundament. Og derfor er det så vigtigt at kunne komme til orde under høringerne, ikke blot hvis man har en akademisk grad, men også hvis man har en holdning og en mening – jeg satte også streg under det med ildsjælene.

Hr. Aage Frandsen tror jeg jeg har svaret på, hvad hele ideen med høringerne er: Den er at sætte yderligere skub i debatten, at brede den ud, at sikre offentlighedens adgang til og indsigt i processen.

Ja, 1946 og årene derefter forløb anderledes. Men jeg tror, at hvis vi udpeger de forskellige forløb for grundlovsændringerne i de halvandet hundrede år, er der ikke så mange ligheder, bortset fra én gennemgående: at der var en bestemt stor sag, der fyldte, og som bar en grundlovsændring igennem. Hvis man husker det, var der ikke syv eller otte eller ti sager, men én stor sag, der fyldte i vores politiske historie.

Jeg siger ikke, at der nødvendigvis kun skal være én stor sag, der kan bære en ny ændring; jeg siger bare, at jeg er selv i tvivl om, hvorvidt der foreligger sådanne fundamentale samfundsmæssige behov, som kan begrunde en grundlovsændring. Men jeg mener ikke, at det alene er mig eller regeringen, der skal finde svaret. Svaret på – og det er til hr. Thulesen Dahl – hvorvidt der foreligger sådanne påtrængende samfundsmæssige behov, som kan begrunde en eventuel grundlovsændring, skal vi netop finde gennem bl.a. høringerne.

Ideen er altså, at vi nu intensiverer vores debat for ved gode gensidige indsatser at finde frem til, om vi har en situation, som kan begrunde, at vi politisk træffer beslutning om at gå videre. Det er det, der er formålet, som vi ser det, med høringsideen og hørings sagen, og jeg håber som sagt på en god debat.

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Hr. Jacob Buksti som ordfører.

Jacob Buksti (S):

Grundloven og spørgsmålet om en eventuel revision af den eksisterende grundlov har her i halvandethundredåret for den første grundlov tiltrukket sig stigende opmærksomhed.

Kristeligt Folkeparti har fremsat forslag om nedsættelse af en forfatningskommission, og SF